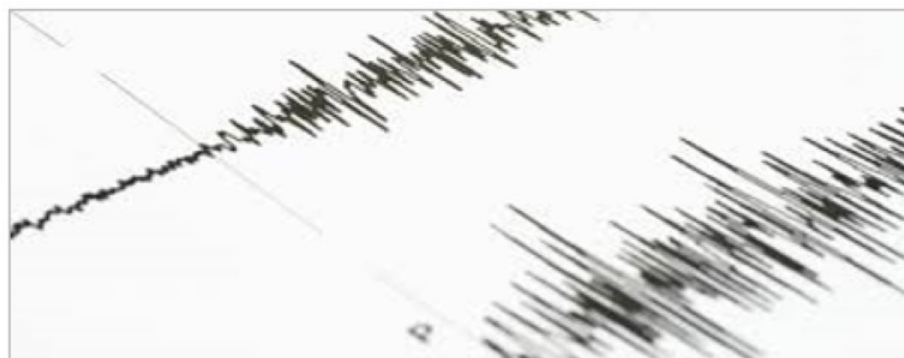

Σεισμικός Κίνδυνος: Φορείς της Πολιτείας

Οργανισμός Αντισεισμικού Σχεδιασμού και Προστασίας

Μ. Πανουτσοπούλου, Πολ. Μηχανικός MSc

Προϊσταμένη Τμ. Προγραμματισμού ΟΑΣΠ

Περιεχόμενα

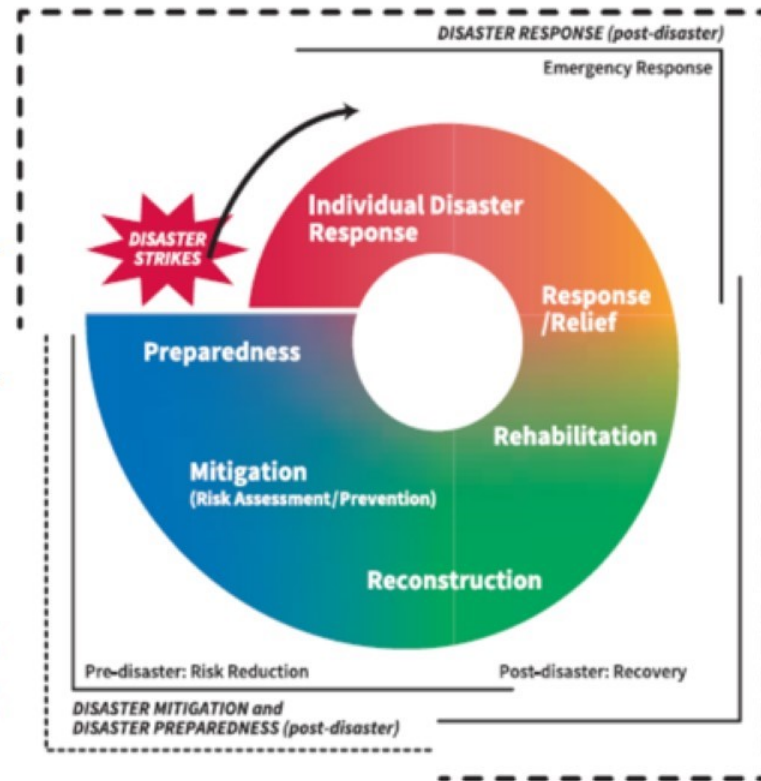
- Κύκλος Διαχείρισης Καταστροφών
- Φορείς της Πολιτείας που εμπλέκονται στη διαχείριση της σεισμικής διακινδύνευσης σε κεντρικό επίπεδο

Κύκλος διαχείρισης καταστροφών (Disaster Management Cycle)

Το σύνολο των τακτικών και διαχειριστικών αποφάσεων και επιχειρησιακών δραστηριοτήτων σε όλα τα στάδια και φάσεις του κύκλου της καταστροφής, ήτοι της πρόληψης, ετοιμότητας, αντιμετώπισης και αποκατάστασης.

Κύκλος Διαχείρισης Καταστροφών

- Πριν την εκδήλωση της καταστροφής:**
 πρόληψη, ετοιμότητα, προετοιμασία έναντι καταστροφής ώστε να αποφευχθεί η καταστροφή ή να μετριαστούν οι αναμενόμενες επιπτώσεις.
- Μόλις συμβεί η καταστροφή:**
 απόκριση στην έκτακτη κατάσταση, διαχείριση και αντιμετώπιση της έκτακτης κατάστασης και ανταπόκριση στις άμεσες ανάγκες που προκύπτουν.
- Μετά την καταστροφή:**
 αποκατάσταση / ανασυγκρότηση.

Πηγή: GAR 2015

**Φορείς της Πολιτείας που εμπλέκονται
στη Διαχείριση της σεισμικής διακινδύνευσης σε
Κεντρικό Επίπεδο**

Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας

Το Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας συστάθηκε με το ΦΕΚ 161/Τεύχος Α'/9-9-21 και μεταφέρθηκαν σε αυτό ως σύνολο αρμοδιοτήτων, οι ακόλουθες υπηρεσίες από το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη: α) η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας του άρθρου 28 του ν. 4662/2020 (Α' 27), β) το Πυροσβεστικό Σώμα, και γ) το σύνολο των επιχειρησιακών και διοικητικών δομών και λειτουργιών της πολιτικής προστασίας των Μερών Α' έως και Γ' του Ν. 4662/2020.

Στο Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας επίσης μεταφέρθηκε από το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών η εποπτεία του Οργανισμού Αντισεισμικού Σχεδιασμού και Προστασίας (ΟΑΣΠ) του άρθρου 1 του Ν. 1349/1983 (Α' 52).

Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας (ΓΓΠΠ)

Η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας (ΓΓΠΠ) συστάθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου 4 του ν. 2344/1995 (Α' 212).

Η ΓΓΠΠ συνιστά υπερκείμενη Επιχειρησιακή Δομή του Εθνικού Μηχανισμού και έχει ως αποστολή τη μελέτη, την επεξεργασία, τον σχεδιασμό, την οργάνωση και τον συντονισμό του συνόλου των δράσεων πολιτικής προστασίας όλων των εμπλεκόμενων φορέων, για την πρόληψη, ετοιμότητα, αντιμετώπιση και αποκατάσταση των φυσικών, τεχνολογικών καταστροφών και λοιπών απειλών, που δύναται να προκαλέσουν καταστάσεις εκτάκτου ανάγκης κατά τη διάρκεια ειρηνικής περιόδου, με στόχο την προστασία της ζωής, της υγείας, της παρουσίας των πολιτών, του φυσικού περιβάλλοντος και της πολιτιστικής κληρονομιάς, τον έλεγχο εφαρμογής των ανωτέρω, καθώς και την ενημέρωση των πολιτών για τα ζητήματα αυτά. Επίσης, **οργανώνει και εποπτεύει το Ενιαίο Μητρώο Εθελοντισμού Πολιτικής Προστασίας** (Αρ. 28, Ν. 4662/ ΦΕΚ 27/7-2-2020).

Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας (ΓΓΠΠ)

Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της η ΓΓΠΠ, έχει εκδώσει (σχετικά με το φαινόμενο του σεισμού):

- Την 1η Έκδοση του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης των Συνεπειών από την Εκδήλωση Σεισμών με την κωδική ονομασία «ΕΓΚΕΛΑΔΟΣ», στο πλαίσιο του Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας με τη συνθηματική λέξη «Ξενοκράτης» (Αρ. Πρωτ. ΓΓΠΠ 717/30-1-20).
- Πρότυπο υπόδειγμα Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης Συνέπειων από Εκδήλωση Σεισμών για σύνταξη σχεδίων από δήμους.
- Την Εγκύκλιο ΓΓΠΠ 4561/9-7-2015 «Έκδοση Κατευθυντήριων Οδηγιών σχετικά με τη λήψη και διαχείριση των «Μηνυμάτων Προειδοποίησης Τσουνάμι» του Εθνικού Κέντρου Έγκαιρης Προειδοποίησης για Τσουνάμι».

Οργανισμός Αντισεισμικού Σχεδιασμού και Προστασίας (ΟΑΣΠ)

Ο ΟΑΣΠ είναι Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου, ιδρύθηκε το 1983 και εποπτεύεται από το Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας.

Σκοπός του ΟΑΣΠ είναι η επεξεργασία και ο σχεδιασμός της αντισεισμικής πολιτικής της χώρας -στο πλαίσιο των κυβερνητικών κατευθύνσεων- καθώς και ο συντονισμός των ενεργειών δημοσίου και ιδιωτικού δυναμικού για την εφαρμογή της πολιτικής αυτής.

Κατευθύνσεις και Στόχοι της Αντισεισμικής Πολιτικής ΟΑΣΠ

- Εξασφάλιση της **έγκαιρης και έγκυρης ενημέρωσης** για τα σεισμικά γεγονότα και το σεισμικό κίνδυνο.
- Βελτίωση της **σεισμικής συμπεριφοράς** και την **ενίσχυση της σεισμικής ικανότητας των κατασκευών**.
- Διεύρυνση της **κοινωνικής αντισεισμικής συνείδησης** και εμπέδωση της σωστής συμπεριφοράς από τον πληθυσμό με **διαρκή εκπαίδευση και ενημέρωση**.
- Έγκαιρος και ορθολογικός **σχεδιασμός μέτρων και δράσεων πολιτικής προστασίας** για την αντιμετώπιση των έκτακτων αναγκών από σεισμό.
- Παραγωγή και **αξιοποίηση σύγχρονης επιστημονικής γνώσης και τεχνολογίας**

ΟΑΣΠ – Μετασεισμική Απόκριση

Σε περίπτωση ισχυρής σεισμικής δόνησης κλιμάκια του Οργανισμού αποτελούμενα από γεωλόγους και μηχανικούς μεταβαίνουν στην πληγείσα περιοχή. Στόχος είναι:

- Η εκτίμηση των επιπτώσεων του σεισμού και η έγκυρη και έγκαιρη ενημέρωση της πολιτικής ηγεσίας.
- Η συνεργασία με άλλες υπηρεσίες και τοπικούς φορείς για τη λήψη αποφάσεων σχετικά με προτάσεις μέτρων αντιμετώπισης των επιπτώσεων (πχ αποκλεισμός οδικών διελεύσεων, άρση επικινδύνων στοιχείων, κά).
- Η ενημέρωση στελεχών υπηρεσιών και του πληθυσμού.
- Η εγκατάσταση -εάν κριθεί αναγκαίο- φορητού δικτύου σειсмоγράφων και επιταχυνσιογράφων στην πλειόσειστη περιοχή για την καταγραφή και αξιολόγηση της μετασεισμικής ακολουθίας.

Λευκάδα, 6.4R, 2003

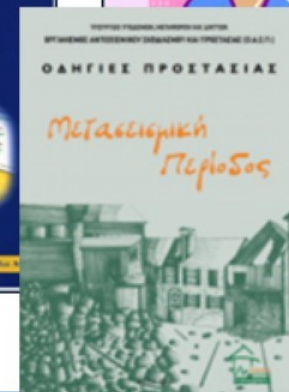
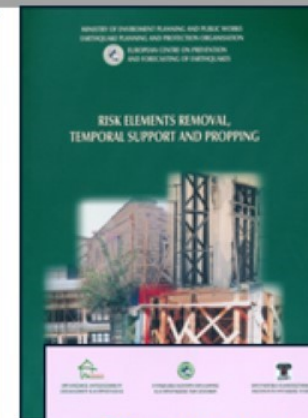
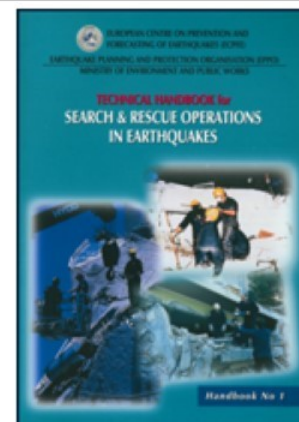
Πηγή ΟΑΣΠ

ΟΑΣΠ – Εκδόσεις

Ο ΟΑΣΠ μεταξύ άλλων έχει εκδώσει και τα ακόλουθα τέσσερα τεχνικά εγχειρίδια:

- «Διάσωση Εγκλωβισμένων σε Ερείπια από Σεισμό»
- «Άρση Επικινδυνότητων - Προσωρινές Υποστυλώσεις-Αντιστηρίξεις»
- «Εκκένωση Κτιρίων και Καταφυγή του Πληθυσμού σε Ασφαλείς Χώρους μετά από Σεισμό»
- «Πρόληψη και Αντιμετώπιση των Ψυχοκοινωνικών Επιπτώσεων των Σεισμών»

Επίσης έχει εκδώσει το τεύχος: «Οδηγίες Προστασίας – Μετασεισμική Περίοδος». Το έντυπο αυτό διανέμεται σε περιπτώσεις καταστροφικών συμβάντων ώστε να ενημερωθούν οι πολίτες για τα μέτρα προστασίας που πρέπει να λάβουν τη μετασεισμική περίοδο.

Μόνιμη Ειδική Επιστημονική Επιτροπή Εκτίμησης Σεισμικής Επικινδυνότητας και Αξιολόγησης Σεισμικού Κινδύνου του ΟΑΣΠ

Ο ΟΑΣΠ έχει συστήσει Μόνιμη Ειδική Επιστημονική Επιτροπή Εκτίμησης Σεισμικής Επικινδυνότητας και Αξιολόγησης Σεισμικού Κινδύνου (ΥΟΔΔ 388/28-5-2020), που έχει στελεχωθεί από αναγνωρισμένους επιστήμονες και ειδικούς. Αντικείμενο της Επιτροπής είναι:

- Η αξιολόγηση των προγνώσεων οι οποίες υποβάλλονται στον ΟΑΣΠ καθώς επίσης και οποιαδήποτε άλλη επιστημονική πληροφόρηση σχετικά με τη σεισμικότητα και η πρόταση προς την Πολιτεία των ενδεικνυόμενων μέτρων.
- Σε περίπτωση σεισμικών διεγέρσεων η αξιολόγηση των υφιστάμενων δεδομένων για τον προσδιορισμό της εξέλιξης της σεισμικής δράσης και η πρόταση προς την Πολιτεία των ενδεικνυόμενων ενεργειών.

Διεύθυνση Αποκατάστασης Επιπτώσεων Φυσικών Καταστροφών (ΔΑΕΦΚ)

Υπάγεται στο Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών και συστάθηκε το 1981 με το Νόμο 1190/81 ως Υπηρεσία Αποκατάστασης Σεισμοπλήκτων (ΥΑΣ).

Επιχειρησιακοί στόχοι της Διεύθυνσης Αποκατάστασης Επιπτώσεων Φυσικών Καταστροφών είναι (άρθρο 53, ΦΕΚ 176/τεύχος Α'/29-8-2014):

α. ο σχεδιασμός αντιμετώπισης και η αποκατάσταση των επιπτώσεων από φυσικές καταστροφές στις πληγείσες περιοχές αρμοδιότητάς της, είτε με άμεσες παρεμβάσεις, είτε με χρηματοδότηση ιδιωτικών έργων αποκατάστασης, όπως επίσης και η συνδρομή των περιφερειακών υπηρεσιών σε προγράμματα προληπτικού σεισμικού ελέγχου των κτιρίων,

β. ο συντονισμός των δράσεων και επιχειρησιακών λειτουργιών των Αποκεντρωμένων Τομέων Αποκατάστασης των Επιπτώσεων από Φυσικές Καταστροφές.

γ. η ανάπτυξη διαρκούς συνεργασίας με αρμόδια ερευνητικά κέντρα ή φορείς για τη μεταφορά τεχνογνωσίας που σχετίζεται με την αποκατάσταση των κατασκευών που έχουν υποστεί ζημιές λόγω βίαιων φυσικών καταστροφών και η μέριμνα για την ενσωμάτωση αυτής στα σχέδια δράσεών της.

Κτιριακές Υποδομές ΑΕ

Η εταιρεία «Κτιριακές Υποδομές ΑΕ» (ΚτΥπ ΑΕ) (<http://www.ktyp.gr>) είναι ο ενιαίος κατασκευαστικός φορέας του ελληνικού κράτους, για όλες τις δημόσιες κτιριακές υποδομές (νοσοκομεία, σχολεία, δικαστήρια, σωφρονιστικά καταστήματα κά).

Η «Κτιριακές Υποδομές ΑΕ» δημιουργήθηκε το Νοέμβριο 2013 από τη συγχώνευση τριών δημόσιων κατασκευαστικών εταιρειών: της ΔΕΠΑΝΟΜ ΑΕ (υπεύθυνη για την κατασκευή και τον εξοπλισμό νοσοκομείων), της ΟΣΚ ΑΕ (υπεύθυνη για την κατασκευή και τον εξοπλισμό σχολείων) και της ΘΕΜΙΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ ΑΕ (υπεύθυνη για την κατασκευή και τον εξοπλισμό δικαστηρίων και σωφρονιστικών καταστημάτων).

Πυροσβεστικό Σώμα Ελλάδας

Το Πυροσβεστικό Σώμα είναι Σώμα Ασφαλείας που έχει ενταχθεί στο Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας. Έχει ως αποστολή:

α. Την ασφάλεια και προστασία της ζωής και περιουσίας των πολιτών και του Κράτους, του φυσικού περιβάλλοντος και, ιδίως, του δασικού πλούτου της Χώρας από κινδύνους φυσικών και τεχνολογικών καταστροφών και λοιπών απειλών.

β. Την ευθύνη και τον επιχειρησιακό σχεδιασμό της αντιμετώπισης των πυρκαγιών και των πλημμυρών, καθώς και την παροχή συνδρομής για τη διάσωση των ατόμων και των υλικών αγαθών που απειλούνται από αυτές. Ο «επιχειρησιακός σχεδιασμός» περιλαμβάνει ενέργειες που εξασφαλίζουν τον έγκαιρο εντοπισμό, την αναγγελία και επέμβαση, ώστε να επιτυγχάνεται η άμεση και αποτελεσματική αντιμετώπιση όχι μόνο των πυρκαγιών και των κινδύνων που απορρέουν από αυτές, αλλά και κάθε κινδύνου από φυσικές και τεχνολογικές καταστροφές.

γ. Την ευθύνη για τη διεξαγωγή των πυροσβεστικών - διασωστικών επιχειρήσεων της Πολιτικής Προστασίας της Χώρας. (<https://www.fireservice.gr/el>)

Ελληνική Αστυνομία

Η Ελληνική Αστυνομία με τη σημερινή της μορφή δημιουργήθηκε το 1984, με τη συγχώνευση της Χωροφυλακής και της Αστυνομίας Πόλεων (νόμος 1481/1-10-1984, ΦΕΚ Α' - 152). Σύμφωνα με το νόμο 2800/2000, είναι Σώμα Ασφάλειας του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη και έχει ως αποστολή:

- την εξασφάλιση της δημόσιας ειρήνης και ευταξίας και της απρόσκοπτης κοινωνικής διαβίωσης των πολιτών, που περιλαμβάνει την άσκηση της αστυνομίας γενικής αστυνόμευσης και τροχαίας.
- την πρόληψη και καταστολή του εγκλήματος και την προστασία του Κράτους και του δημοκρατικού πολιτεύματος, στα πλαίσια της συνταγματικής τάξης, που περιλαμβάνει την άσκηση της αστυνομίας δημόσιας και κρατικής ασφάλειας.
- την πρόληψη και αποτροπή της παράνομης εισόδου – εξόδου αλλοδαπών στην Ελλάδα και τον έλεγχο της τήρησης των διατάξεων που αφορούν την είσοδο, έξοδο, παραμονή και εργασία των αλλοδαπών στη χώρα, που περιλαμβάνει την άσκηση της αστυνομίας αλλοδαπών και προστασίας συνόρων. (<http://www.astynomia.gr>)

Βιβλιογραφία

- ΓΓΠΠ (2020): «1η Έκδοση του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης των Συνεπειών από την Εκδήλωση Σεισμών με την κωδική ονομασία «ΕΓΚΕΛΑΔΟΣ», στο πλαίσιο του Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας με τη συνθηματική λέξη «Ξενοκράτης» (αρ. πρωτ. ΓΓΠΠ 717/30-1-20)».
- ΓΓΠΠ (2015): «Έκδοση Κατευθυντήριων Οδηγιών σχετικά με τη λήψη και διαχείριση των «Μηνυμάτων Προειδοποίησης Τσουνάμι» του Εθνικού Κέντρου Έγκαιρης Προειδοποίησης για Τσουνάμι», έγγραφο 4561/9-7-2015, 24 σελ.
- ΕΚΔΔΑ (2018): Εκπαιδευτικό υλικό για το πρόγραμμα: «Δράσεις Βραχείας Αποκατάστασης μετά από Θεομηνίες, σε επίπεδο ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού». Συντονιστής: Γκουντέλας Γ. Συγγραφείς: Δανδουλάκη Δ., Καραμάνου Α., Πανουτσοπούλου Μ.
- Ν. 4662 ΦΕΚ 27/ Τεύχος Α' (7-2-21) «Εθνικός Μηχανισμός Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων, αναδιάρθρωση της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, αναβάθμιση συστήματος εθελοντισμού πολιτικής προστασίας, αναδιοργάνωση του Πυροσβεστικού και άλλες διατάξεις».
- ΦΕΚ 176/τεύχος Α'/29-8-2014
- UNISDR (2015a) Global Assessment Report (GAR2015) - Making development sustainable: The future of disaster risk management. (http://www.preventionweb.net/english/hyogo/gar/2015/en/gar-pdf/GAR2015_EN.pdf)
- UNISDR (2015b). Proposed updated terminology on disaster risk reduction: A technical review. Background Paper. (http://www.preventionweb.net/files/45462_backgroundpaperonterminologyaugust20.pdf)
- ΓΓΠΠ www.civilprotection.gr
- Ελληνική Αστυνομία <http://www.astynomia.gr>
- Κτιριακές υποδομές <https://www.ktyp.gr/index.php?lang=el>
- ΟΑΣΠ www.oasp.gr
- Πυροσβεστικό σώμα <https://www.fireservice.gr/el>

**Οργανισμός Αντισεισμικού
Σχεδιασμού και Προστασίας**
Ξάνθου 32, 15451 Ν. Ψυχικό
info@oasp.gr, www.oasp.gr

Μ. Πανουτσοπούλου, Πολ. Μηχανικός MSc ΟΑΣΠ
Προϊσταμένη Τμ. Προγραμματισμού ΟΑΣΠ